

РАДОВАН М. МАРИНКОВИЋ

СТАНОВНИШТВО ЛОЗНИЦЕ

РАДОВАН М. МАРИНКОВИЋ
УУ: 32000 Чачак
Раднице Понургића 8

UDK 314.92 (497.11)

*Овде почивају земни остаци раба божија Гвозден
Обреновић из Брезове а жићел овог села Лознице...*

Љубомир Драшковић бивши председник из Мочиоца...

*Овде почива Миладин Илић рођен у селу Трудову а жићел
Лознице...*

Овде почива Милан Ивановић из Гуче...

*Под овим хладним сјомеником почивају кости јок. Луке
Чоланића родом из села Ојковице а жићел села Лознице...*

Гробље код Станојевића кућа

Од планине Јелице па према Чачку, у чији атар улази знатним делом својим северним и североисточним крајем, стере се село Лозница. Источно су Кулиновци, југоисточно – Атеница, на југу – планина Јелица, а на западу и северозападу – Јездина, са којом је у XIX и XX веку, у више наврата, Лозница сачињавала једну политичку општину.

Село је добило назив по виновој лози, која је у њему, кажу источници, гајена и у средњем веку. На сеоском атару поједини потеси

добили су имена по људима или нечему што на људе упућује (Карајанковина, Ковачевина, Ивовина, Русавице, Гатаревина, Топалово брдо, Вереце, Лазовића парк, Девстачко брдо, Ровића чесма, Теферич, Гурски поток), или по природним особинама (Топлик, Пушине, Живобара, Кршевина, Крчевина, Чукара, Главица, Сушица, Стубло, Ридна коса), а понски подсећају и на завичај давних доселаца (Биорчевина). Кроз село протичу Лозничка река и Турски поток (који је овако назван по томе што су око њега гинули Турци 1815. године повлачећи се из Чачка према Драгачеву).¹

Сеоска обетина је на Велики Спасовдан.

Покојници се сахрањују у три гробља: Лозничко (и за део Јездине), Средње (код Стапојевића кућа) и Чачанско (које је и данас у лозничком атару).

Први помен Лознице је из опште повеље коју је манастиру Хиландару, пре 1282. године, издао убрзо по ступању на престо краљ Милутин. У тој повељи он потврђује поседе Хиландару, добијене од његовог деде и оца, али прилаже и нове. Поред осталог, он светогорском манастиру поклања „у Лозници, у Морави, виноград”. Истоветна формулација о поклањању винограда у Лозници налази се у другој, фалсификованој повељи краља Милутина – о поклонима Хиландару и пиргу Хрусија. „Иако је повеља фалсификована, основни део текста је из једне, данас изгубљене Милутинове повеље из 1303-4, као и из... поменути повеље с почетка Милутинове владе”.²

Произилази да је Лозница веома старо насеље.

У њој је 1476. године пописано 19 домова влаха са 16 табија (одраслих неожењених мушкараца) и два ратаја (ратара); примићур је био Рахач, син Миладина, а теклић – Радојин, син Остоје.³ Власи Лознице су 1516. године обрађивали земљиште манастира Градац (на чијим је остацима данашња црква у Чачку). Године 1528. помињу се Горња и Доња Лозница (припадале су кадилуку Пожега). У оба села пописано је: 36 домова, 74 табије, две баштине, три ратаја и три табије у ратајским кућама, а 1540 – 27 домова, седам неожењених и примићур Вукман, син Милке; њихове обавезе према држави и турским великодостојницима изпосиле су 2.000 акчи (аспри). Последњи турски попис са којим располажемо је из 1572. године. Горња и Доња Лозница имале су само 13 домова, 13 баштина и тројицу муслимана, који су, иначе, живели у посебном џемату; феудалне дажбине износиле су 3.491 акчу.⁴ Није јасно због чега се број домова у XVI веку смањивао.

Не располажемо са подацима о Лозници у XVII и XVIII веку. На ту чињеницу указао је и хроничар Ранко Симовић.⁵

Иначе, најстарије насеље највероватније је формирано на потесу Главно село.

Старост насеља потврђују и два локалитета. Црквица је на имању Михаила Драгићевића. При орању земљишта ту су пронађени: цреп и остаци темеља. Налажене су, али нису сачуване, и иконе од камена. На овој црквици расла је велика крушка, по чијим гранама су вешани дрвени крстови.

На имању Пера Ивановића је Манастириште. Приповеда се да се на том месту налазио манастир, за кога се не зна када је порушен и када је запустео. Уочавају се остаци некадашњих темеља. На том месту пронађена је стаклена чаша, за коју се верује да је припадала лозничком манастиру.

Од почетка XIX века Лозничани су учествовали у устанцима, бунама и ослободилачким ратовима. Тешко су страдали, а у породици Палалић живо је сећање на претка Теофила из Атенице који је, због учешћа у Хаџи-Продановој буни 1814. године, набијен на колац у Београдском граду.

Административно, све до иза Другог светског рата, Лозница је припадала тадашњем трнавском срезу. У више наврата са суседном Јездином сачињавала је једну политичку општину.

Број становника се непрекидно повећава досељавањем, углавном из правца Старог Влаха и Драгачева. Године 1981. у селу је пописано 1.459 житеља у 449 домова, а 1991. – 411 становника у 155 домаћинстава.

Становништво Лознице у целини је досељеничко. Истина, у селу има и више веома старих родова.

Зна се, примера ради, да су ВУЈКОВИЋИ живели на атару овог села и пре средине XVIII века. Сматрали су старицима. Међутим, у Лозници их више нема – углавном живе у Чачку.

Користећи расположиве историјске изворе, породичне архиве, протоколе рођених-крштених, венчањих и умрлих, епитафе са надгробних споменика и крајпуташа и казивања мештана, у овом раду покушали смо да расветлимо порекло свих родова. Уједно, да понешто кажемо и о одсељеницима (при чему указујемо и на чињеницу да ти подаци пису најпрецизнији, посебно о онима који су раније отишли из Лознице).

ДРАГИЋЕВИЋИ (14 к. Никољдан) и ЛАЗОВИЋИ I (8 к. Никољдан) један су род. Досељени су под крај XVIII века из Белопавлића. Зна се да су у Лозницу проснела браћа Драгић и Лазо, од чијих им је имена образовано презиме. Кажу да их је мајка донела, као децу, у бисагама.⁶ Године 1822. пописани су Којо и Тимотије Драгићевић, али и

Василије, Никола и Илија Лазовић. Нека документа помињу после Другог српског устанка кнеза Драгића, који је 1824. године, са презименом Фанасијевић (можда Танасијевић?), постао судија суда нахије пожешке у Чачку.⁷ Драгићевића има, одсељених, у Чачку, чачанској Вапи и Београду, а Лазовића у Чачку, Београду и Гучи.

КОЈОВИЋИ (7 к, Никољдан) су некако у исто време приспели у Лозницу. Могуће је да су и они Белопавлићи, чак има и веровања да су близак род Драгићевићима и Лазовићима I. На претка Која Милутиновића, који се помиње у чибучким тевтерима после 1822. године, упућује њихово презиме. Нису се много селили.

ГАВРИЛОВИЋИ (4 к, Никољдан) су дошљаци из црногорских Брда, негде од 1809. године. Изгледа да је дошао Тимотије Гавриловић, који је 1822. унсен у тевтер чибука као власник ситне стоке.⁸ Пред Други светски рат једно домаћинство овај род, чије је презиме настало од имена претка Гаврила, засновао је у Лазаревцу, а касније по једно у Сомбору и Београду, уз три у Чачку.

ПАЛАЛИЋИ (1 к, Ђурђевдан) су 1814. године прешли из суседне Атенице (где их више нема). Неки њихови преци били су свештеници и имали презиме Поповић – помињу се као учесници у Хаџи-Продановој буни 1814. Презиме Палалић им је веома старо, а употребљавано је и у скраћеном облику – Палалија. У Чачку имају три, а у Београду једно домаћинство.

ЖИВАНОВИЋИ (1 к, Ђурђевдан) су у Лозницу доспели вероватно после Другог српског устанка из црногорских Брда преко Санџака. Презименом чувају успомену на претка Живана Милијановића. У Чачку имају два, а у Швајцарској једно домаћинство.

ТОШОВИЋИ су Пипери, који се помињу у тевтеру чибучком 1822. године.⁹ Досељен је, изгледа, у Лозницу почетком XIX века Тошо Андрић. Живе у Чачку.

МИЛОРАДОВИЋИ (3 к, Јовањдан – 20. јануар) су Драгачевци. После 1820. у документима се помиње Милосав Чворо. На саском гробљу још зубу времена одолева споменик са кога се чита: „Овде почиве раб божи Милорад Милосавлевић иначе Чворовић терзија из Лознице поживи 50 г. а умре 17 декем[бра] у 1853 год...” У једном извештају из 1845. године каже се да се из Марковице у Драгачеву одселио у Лозницу Павле Чворовић.¹⁰ Син Милорада Милосавлевића Чворовића – Јован (1843-1916) пописан је као Милорадовић, што казује и како је овај род добио презиме.

ЕРИЋИ (3 к, Никољдан) су давни доселци, али није утврђено – одакле. Помињу се у чибучком тевтеру 1824. Њихово презиме упућује свакако и на порекло – ужички и старовлашки крај, где живе Ерс. (Можда су из Севојна). У Чачку имају пет домова.

РАВНИЧАНИ (1 к, Ђурђиц) су давно досељени из неког старовлашког насеља, па које упућује и њихово презиме, са којим се помињу у документима и 1822. године.¹¹ После Другог светског рата образовали су три домаћинства у Чачку, а по једно у суседној Јездини и у Београду.

НЕШОВИЋИ (4 к, Аранђеловдан) су Старовласи, приспели у Лозницу после 1825. године, неки кажу из Глеђице, други – из Лепојевића код Нове Вароши, где их и данас има. На претка Неша упућује презиме овог рода. Три куће имају у Чачку.

ЛАЗОВИЋИ II (3 к, Никољдан) су после 1863. године приспели у Лозницу из Гуче (Драгачево) – тамо је рођен Вуле (68), који је преминуо 1886. године.¹² Презиме им је од имена претка. Има их и у Чачку.

ЛАЗОВИЋИ III (1 к, Ђурђевдан) су Златиборци – у Љубишу је рођен Јанко (56), који је 1924. умро у Лозници.¹³ Презименом чувају успомену на претка Лазара–Лаза.

НИКОЛИЋИ (2 к, Никољдан) су из Сивчине у Моравичком Старом Влаху – тамо је рођен Радисав, који је преминуо у Лозници 1915. године.¹⁴ Име претка Николе сачувано им је у презимену. После 1950. године засновали су шест домаћинастава и у Чачку. Када је реч о пореклу овог рода, забуну може да изазове и податак из матичних књига, који каже да је у Лозници 1898. умро Ђорђе Николић, рођен у Горачићима.¹⁵ Изгледа да је и овај податак тачан, али ти Николићи више не живе у Лозници.

БАРАЋИ (1 к, Цар Константин и царица Јелена) су под крај XIX века дошли из Старог Влаха – у Горачићу код Сјенице рођен је Светислав, који је у Лозници преминуо 1899. године.¹⁶ Презиме овог рода упућује на заселак Баре. Иначе, има их и у Чачку и у Београду.

ГРУЈОВИЋИ (1 к, Аранђеловдан) су Драгачевци: у Лиси је рођен Димитрије (75), који је умро у Лозници 1946.¹⁷ Он се 1905. привенчао за Иванку Николић. На неког претка Груја упућује презиме овог рода. После 1960. године у Чачку су образовали четири домаћинства.¹⁸

ОСТОЈИЋИ (2 к, Ђурђевдан) су Старовласи: у Комаранима је рођен Борисав (58), који је у Лозници умро 1939.¹⁹ Презименом чувају успомену на претка Остоју. Два дома засновали су и у Чачку, а има их и у суседној Атеници.

РАБРЕНОВИЋИ I (5 к, Никољдан) су такође Старовласи. Матице кажу да је у Лозници 1888. умро Проко (50), рођен у Акмачићу, али и Марко (50), рођен у Рибнику, док је 1908. преминуо Ђорђе, рођен у Буриновићима.²⁰ Од мушког имена Рабрен образовано им је презиме. Живе и у Чачку (5 к) и у Београду (3 к).

БОДИЋИ (1 к, Аранђеловдан): Сретена Драгутиновића из Атенице усвојили су после 1950. године Раденко и Јулијана Бодић, који су пореклом из драгачевских Горачића. Он је прихватио њихово презиме, које је образовано од некаквог надимка.

МИЛЕКИЋИ-АЛАЋУЗИ (1 к, Никољдан) су 1877. дошли из околине Сјенице – у Шиповику је рођен Милисав (4 године), син Симеона Алађуза, који је преминуо 1880. Године 1918. у Лозници је умро Арсеније Милекић (66), рођен у Лопижама код Сјенице.²¹ Презименом чувају успомену на претка Милеку, а живе у Чачку.

КАНДИЋИ (2 к, Лучиндан) су пореклом Никшићи, а дошли су из Радијевића у Старом Влаху Коста и Саво бежећи испред турског зулума. Најпре су приспели у Ракову код Чачка, па у Атеницу, а један њихов рођак отишао је у Куршумлију. На претка Канду подсећа њихово презиме. Има их и у Чачку.

ИВАНОВИЋИ (4 к, Јовањдан – 20. јануар) су Драгачевци: у Гучи је рођен Петар (76), који је умро 1935. у Лозници.²² Он се привсчао у Драгићевиће. Презименом чувају успомену на претка Ивана. Домаћинства су засновали и у Чачку, Београду, Љубљани, Аустрији и Енглеској.

ДОБРИЧИЋА, званих Брезоваца, досељених из Брезове у Моравичком Старом Влаху, више нема у Лозници: живе у Чачку. Презиме им је образовано од имена претка Добрице.

ОБРЕНОВИЋИ (5 к, Аранђеловдан) су такође дошљаци из Брезове (Моравички Стари Влах) – тамо је рођен Јеврем (54), који је у Лозници умро 1887, али и Божо (70), који је преминуо 1888.²³ Епитафи на споменицима кажу да су у Брезови рођени и Гвозден, Сретен, Обрен... који су преминули пре 1915. године. На претка Обрена подсећа презиме овог рода. Има их и у Чачку и у Новом Саду.

КРАСОЈЕВИЋИ (1 к, Ђурђиц) су Шумадинци: у Горњој Црнући рођен је Стеван, који је 1935. умро у својој 96. години. Иначе, у Црнућу су приспели из старовлашког Трудова. Њихово презиме упућује на претка Красоја, коме је у XIV веку грб даровао босански краљ Твртко I Котроманић. Има их и у Чачку и Лучанима.

ВАСОЈЕВИЋИ (11 к, Алексијевдан) су Старовласи – године 1941. умро је у Лозници Марко (48), рођен у Лопижама.²⁴ Доселили су се, причају и данас, да би избегли мобилизацију у турску војску 1912. године, најпре у Јездину, из које су прешли у Лозницу. У Чачку имају два домаћинства.

ИЛИЋИ-ВАРКАШИ (8 к, Никољдан) су око 1876. године приспели из старовлашког Трудова, где су рођени Раденко, Василије, Милован, Мијаило... који су умрли у Лозници.²⁵ На претка Илију упућује презиме овог рода, а надимак Варкаш – на опанчарско занимање неког од њихових предака или на пекакав надимак. Сада живе у градском атару Чачка.

РАДОВАНОВИЋИ такође живе у Чачку. Пореклом су из Гуче, одакле су се преселили у Придворицу, па прешли у Јездину и Лозницу. Презименом чувају успомену на претка Радована. Старо презиме им је Шапоња, а оно упућује на старовлашко насеље.

ДУЊИЋИ (2 к, Никољдан) су Старовлашани: у Радијевићима је рођен Чедомир, који је преминуо у Лозници 1915. године. Успомену на пеку жену Дуњу чувају својим презименом.

ПАЛИЋИ (1 к, Никољдан) су 1900. године приспели из Старог Влаха – у Лозници је 1890. преминуо Алекса, рођен у „Брезни” (вероватно Брезови) „у Турској”. Они кажу да су из Буковица код Нове Вароши. Презиме им је образовано од надимка. Има их и у Чачку.

ВАСИЉЕВИЋИ (5 к, Митровдан) су Драгачевци – у Лозници је 1937. преминуо Миљко (74), рођен у Дучаловићима. Надимак им је Обади. Презименом се сећају претка Василија.

СТАНОЈЕВИЋИ (3 к, Лучиндан) су такође Драгачевци. Ово сведочи и епитаф у сеоском гробљу: „Пред овим спомеником у мрачном гробу почива млађано тело Адама сина Љубомира и Крстине Станојевића из Гор[ње] Краварице рођен 10-ог фебруара 1888 год. који је живио у село Лозници а престао се у вечност 29 јуна 1912. год...” На претка Станоја, који је досељен у Горњу Краварицу, упућује презиме овог рода, чија домаћинства постоје и у Чачку.

СТОЈИЋИ (2 к, Јовањдан – 20. јануар) су 1876. дошли из Старог Влаха – 1878. у Лозници је умрла Гвозденија (70), супруга Милосава Стојића, досељеног „из Турске”, а 1905. Алекса, рођен у Буковику.²⁶ Од женског имена Стоја образовано је презиме овог рода.

МИЛОШЕВИЋИ (1 к, Никољдан) су досељени 1904. из старовлашких Аљиновића, а пореклом су Шекуларци. Презименом чувају

успомену на претка Милоша. После Другог светског рата домаћинства су засновали и у Чачку, Кулиновцима (Чачак), Београду и Лозници (Подриње).

НОВАКОВИЋИ (1 к. Стевањдан) су имали презиме Куртић. Досељени су из Буковика (Стари Влах) крајем XIX века. Памте да је дошао Радомир. Матичне књиге још понешто казују: 1897. у Лозници је преминуо Тиосав, рођен у Тисовици, 1899 – Радојица, рођен у Трманову („Турска“), а 1905 – Лука (35), рођен у Трудову, и Ђорђе (37), рођен у Штиткову.²⁷ Име претка Новака чува се у њиховом презимену. Једно домаћинство имају и у Чачку.

БОЈАНОВИЋИ (1 к. Лучиндан) су Старовласи – у Брезови је рођен Никола, који је 1885. умро у Лозници.²⁸ Даљим пореклом су Никшићи. Презиме им је изведено од имена претка Бојана. Има их и у Чачку.

СИМОВИЋИ (3 к. Никољдан) су Драгачевци – у тамошњим Негришорима су рођени Тиосав (48), који је преминуо 1885, и Борисав (48), који је умро исте године. Али, постоји и овакав податак: у Лозници је 1940. године умро Владимир, рођен у Пресеци (Стари Влах).²⁹ Презименом чувају успомену на претка Сима. После 1950. године образовали су пет домаћинстава у Чачку и једно у Београду.

ЧОЛАНИЋИ (1 к. Стевањдан) су 1886. досељени из Ојковице у Старом Влаху. Ово потврђују и протоколи умрлих, који кажу да је 1915. у Лозници преминуо Стеван (54), рођен у Ојковици.³⁰ Презиме им је изведено из надимка. У Чачку имају три домаћинства.

МАТОВИЋИ (5 к. Св. Василије) су Старовласи. Матице кажу да је у Лозници 1888. умро Димитрије (35), рођен у Буковику, а 1900 – Јеротије, рођен у Лепојевићима.³⁰ Име претка Мата чува се у њиховом презимену. Пре Другог светског рата једно домаћинство засновали су у Београду, а касније једно и у Чачку.

ОБУЋИНЕ (4 к. Јовањдан – 20. јануар) су из старовлашког Буковика – у Лозници је упокојен 1881. Миленко (7), рођен у том селу, одакле су и Гаврило, Васа и Милосав.³¹ На обућарски занат упућује презиме овог рода (неки кажу и на надимак). Домаћинства имају и у Чачку и у Београду.

ПАУНОВИЋИ, досељеници из Васиљевића у Моравичком Старом Влаху (презиме им је од имена претка Пауна), више не живе у Лозници.

МАТИЈЕВИЋИ – такође. Били су из чачанске Горње Горевнице и старовлашких Вилова. Живе у Чачку и у Београду.

БОЛОВИЋИ (1 к. Ђурђиц) су Драгачевци – у тамошњој Лиси рођен је Радисав, који је умро 1901. у Лозници.³³ Презименом чувају успомену на претка Ђола. Више домова засновали су у Чачку.

БОКОВИЋИ, стари род, одсељени су у Чачак.

БОЈБАШИЋИ (3 к. Св. Јован Крститељ) су Старовласи – у Пресеци је рођен Јован (45), који је 1882. умро у Лозници.³³

БУРОВИЋИ (1 к. Аранђеловдан) су доселци из Драгачева – у тамошњој Гучи рођен је Милован, који је упокојио у Лозници 1932. у својој 70. години.³⁴ Дошли су на Драгићевића имање. Презименом чувају успомену на неког претка Ђура. После Другог светског рата по једно домаћинство образовали су и у Чачку, Београду, Крагујевцу и Новој Вароши.

БОЖАНИЋИ (1 к. Никољдан): 1940. године из Гуче у Драгачеву доселио се Срђко. Од женског имена Божана образовано је презиме овог рода.

БОРНИЋИ (2 к. Петковдан) су почетком XX века доспели из Лука (Драгачево). Иначе су Кошани. На некакав надимак упућује презиме овог рода.

ДАШИЛОВИЋИ (1 к. Лучиндан) су почетком XX века доспели из Горње Краварице у Драгачеву. Презименом чувају успомену на претка Данила.

ОБРАДОВИЋИ (1 к. Стевањдан) су доспели из Ртара (Драгачево) у Лозницу после Првог светског рата. На претка Обрада упућује презиме овог рода.

Велики број родова приспео је у Лозницу после Другог светског рата долазећи из насеља Моравичког Старог Влаха. Презимена су им настала од имена предака, надимака, занимања:

АЗАЊЦИ (7 к. Ђурђиц) су из Васиљевића,

АВРАМОВИЋИ (2 к. Ђурђевдан) – из Куманице,

БОЈОВИЋИ (6 к. Врачеви) из Васиљевића (а живели су и у Сјеници),

БОГДАНОВИЋИ (1 к. Ђурђевдан) – из Куманице,

БРАДИЋИ (2 к) – из Равне Горс (Јаворске),

БОРОВИЋИ (1 к) – из Куманице,

ВУКОВИЋИ (2 к) – из Доброг Дола,

ВАСОВИЋИ I (3 к) – из Вучака,

ИКОНИЋИ (1 к) – из Будожеле,
 ГРУЈОВИЋИ II (1 к) – из Средње Реке, а порсклом су из Вучака,
 БЕЛОШЕВИЋИ (1 к) – из Куманице,
 ДМИТРИЋИ (1 к) – из Куманице,
 ИВАНОВИЋИ II (3 к) – из Вучака,
 ИВКОВИЋИ (1 к) – из Братљева,
 ЈЕЛИЋИ I (3 к) – из Братљева,
 ЈЕЛИЋИ II (2 к) – из Ерчега,
 ЈАКОВЉЕВИЋИ (3 к) – из Дајића,
 ЈЕВТОВИЋИ (1 к, Никољдан) – из Смиљевца,
 ЈАЋОВИЋИ (1 к) – из Вионице,
 ЈОВАНЧЕВИЋИ (2 к, Ђурђевдан) – из Смиљевца,
 КРУНИЋИ (4 к) – из Васиљевића,
 КУЈУНЦИЋИ (3 к) – из Васиљевића,
 КАРАКЛАЈИЋИ (1 к) – из Чедова,
 ЛУКОВИЋИ (7 к) – из Глеђице,
 МАРИЧИЋИ (1 к, Ђурђевдан) – из Смиљевца,
 МАРКОВИЋИ I (1 к) – из Сивчине,
 МАРТИНОВИЋИ (4 к, Александровдан) – из Васиљевића,
 МАСЛАРЕВИЋИ (3 к) – из Шарника,
 МИЛОШЕВИЋИ (2 к) – из Опаљсника,
 МИЛИНКОВИЋИ (2 к) – из Брезове,
 МИЈАИЛОВИЋИ (2 к) – из Принчевог Брда,
 НОВАКОВИЋИ II (2 к) – из Медовина,
 НЕНАДИЋИ (1 к) – из Братљева,
 ПАЛИБРЦИ (2 к) – из Медовина,
 ПОЛЕДИЦЕ I (2 к) – из Ерчега,
 ПОЛЕДИЦЕ II (1 к) – из Мана,
 ПЕРИШИЋИ (1 к) – из Вионице,
 РАБРЕНОВИЋИ (1 к) – из Сивчине,
 РИСТИЋИ (1 к) – из Рокаца,
 СРЕТЕНОВИЋИ (3 к) – из Дубраве (Церова),
 САВИЋИ (1 к) – из Сивчине,
 СЕКУЛИЋИ (1 к) – из Ерчега,
 ПОЊАВИЋИ (2 к) – из Брусника,

ЋОСОВИЋИ (2 к) – из Брезове (а кратко су живели и у чачанској Виљуши),

ЛЕКИЋИ (1 к) – из Медовина,
ПЛАВШИЋИ (1 к) – из Маскове,
ЛОВИЧИНЦИ (1 к) – из Глеђице,
СОЈЧИЋИ (1 к) – из Медовина,
СИЋЕВИЋИ (1 к) – из Мочиоца,
КРИВОКУЋЕ (1 к) – из Смиљевца,
ТЕЊОВИЋИ (2 к) – из Брусника,
ДОЈЧИНОВИЋИ (1 к) – из Смиљевца,

Драгачевци су:

МИЛУТИНОВИЋИ (2 к) – из Живице,
ЛУКОВИЋИ (2 к) – из Трешњевце,
ПЕКОВИЋИ (3 к) – из Трешњевце,
КАРАЦИЋИ (2 к, Аранђеловдан) – из Доњег Дубца,
СЛАВКОВИЋИ (1 к) – из Ртију,
ИКОДИНОВИЋИ (3 к) – из Гуче,
ГИЛОВИЋИ (1 к) – из Горњег Дубца,
ЖИВКОВИЋИ (1 к) – из Горњег Дубца,
КРЉАНЦИ (1 к, Бурђевдан) – из Зеока,
ПЕТРОВИЋИ (1 к) – из Горачића,
ВАСОВИЋИ II (1 к, Никољдан) – из Граба (а било их и раније),
СПАСОЈЕВИЋИ (1 к, Никољдан) – из Милатовића,
ШИПЕТИЋИ (1 к) – из Граба,
МАРИНОВИЋИ (2 к) – из Граба (а било их овде и раније),
СЕЛАКОВИЋИ (1 к, Никољдан) – из Зеока.

Из околине Сјенице досељени су:

КАРЛИЧИЋИ (1 к, Митровдан) – из Штавља,
БУКУМИРОВИЋИ (1 к) – из Чипаљи,
ГРБОВИЋИ (2 к) – из Дунишића,
ГЕМАЉЕВИЋИ (2 к) – из Вале,
КАЛИЧАНИ (2 к) – из Штавља,
МУНИЋИ (2 к) – из Лопижа,
МЛАЂЕНОВИЋИ (6 к) – из Крстаца,

- НЕШКОВИЋИ (3 к) – из Мишевића,
 ПЕТРОВИЋИ (3 к) – из Вапе,
 ПАУНОВИЋИ (1 к) – из Урсула,
 СРЕДОЈЕВИЋИ (1 к) – из Гоња,
 ТРМЧИЋИ (2 к) – из Штавља,
 ШЕКУЛАРЦИ (2 к) – из Чедова, а пореклом су из Шекулара (отуда им и овакво презиме),
 МРВИЋИ (1 к) – из Лошижа,
 ТРИПКОВИЋИ (1 к) – из Лошижа,
 БРАЈДИЋИ (1 к) – из Мушковине,
 БРАЈОВИЋИ (1 к) – из Мушковине,
 ШИЉКОВИЋИ (4 к) – из Сјенице.
- Из околине Пријеноља су:
- ЧПАЈАЦИ (6 к) – из Страњана,
 ШПАЈАКОВИЋИ (1 к) – из Страњана.
- Са Златибора и из шире околине Ужица доспели су:
- ГЛИШИЋИ (2 к) – из Љубиша,
 ЛУЧИЋИ (1 к) – из Сече Рске,
 РИСИЋИ (2 к) – из Равни,
 МАРИЋИ (6 к, Ђурђевдан) – из Заовина,
 ТОШИЋИ (1 к) – из Мокре Горе,
 ФИЛИПОВИЋИ (2 к) – Мокре Горе,
 КРСМАНОВИЋИ (1 к) – из Мокре Горе,
 ЦИЦВАРИЋИ (1 к) – из Биоске,
 ЧУМИЋИ (1 к) – из Алипог Потока,
 БОКОВИЋИ (1 к) из Брекова (претходно живели у Чачку).
- Из Босне су досељени:
- ЦВРКОТЕ (1 к) – из Дебелог Брда,
 БУРОВИЋИ (1 к),
 РАКОВИЋИ (1 к),
 ПОПОВИЋИ (1 к) – из Фоче.
- Из околине Нове Вароши населили су се у Лозницу:
- МИЛЕГИЋИ (2 к, Никољдан) – из Дрмановића,
 ГОРДИЋИ (2 к) – из Рутоша.

РОНЕВИЋИ (1 к) – из Дебеље – Божетића,

МАРКОВИЋИ II (2 к) – из Сјеништа.

Из чачанских села су:

ВУЈОВИЋИ (1 к) – из Трнаве,

ВАСИЉЕВИЋИ (1 к) – из Мрчајсваца, а пореклом су из Доброг Дола у Моравичком Старом Влаху,

ВУЈОВИЋИ II (1 к) – из Качулица,

СЛОВИЋИ (1 к) – из Атенице,

ПЕТРОНИЈЕВИЋИ (1 к) – из Пријевора,

СТЕФАНОВИЋИ (2 к) – из Милићеваца,

ДРАГУТИНОВИЋИ (1 к, Никољдан) – из Атенице,

МАРКОВИЋИ III (1 к, Ђурђиц) – из Атенице,

ИКОДИНОВИЋИ (1 к, Никољдан) – из Атенице.

У Лозници је засновао дом и овај род:

ТОДОРОВИЋИ (1 к) – из Крушевца...³⁵

Досељавања у ово село и даље трају.

Протоколи умрлих помињу у Лозници и неке друге досељеничке родове, којих више нема у овом селу:

Године 1883. умро је Миленко МАРЈАНОВИЋ (30), рођен у Шаренику (Стари Влах), 1885 – Миладин СИБИНОВИЋ (51), рођен у Миланци (Стари Влах, моравички), 1886 – Вуле ЛАЗОВИЋ (68), рођен у Гучи, 1887 – Василије ВЕЛИМИРОВИЋ (66), рођен у Лопижама код Сјенице, 1890 – Милка КАПЛАНОВА (9), рођена у Божетићима (Стари Влах), и Алекса ТОМИЋ (52), рођен у Брзи („Турска“), 1882 – Пантелија ГРЕБОВИЋ (20), рођен (у „Турској“), 1889 – Веселин ЂИРУШИЋ, рођен у Трудову (Стари Влах), Веселин ЂИРКОВИЋ (110), рођен у Мочиоцима (Стари Влах), и Павле ДМИТРОВИЋ (3), рођен у Севојну код Ужица, 1894 – Богдан МИНИЋ, рођен у Ојковици (Стари Влах), 1895 – Христивоје МАТИЈЕВИЋ, рођен у Горњој Горевници (Чачак), 1896 – Мијојла БОГДАНОВИЋ, рођена у Странјанима код Пријеноља, и Јаков СТАНИШИЋ, рођен у Ваљеву, 1900 – Ранко САВИЋ, рођен у Добрачама код Ариља, 1901 – Миља МАЧИЋ и Остоја МАЧИЋ, рођени у Мочиоцима (Стари Влах), и Јовица АНДРИЋ, рођен у Ртима (Драгачево), 1904 – Вукадин ВУЧИЋЕВИЋ, рођен у Сивчини (Моравички Стари Влах) и Никола СТАНКОВИЋ, рођен у Ивањици, 1905 – Илија АНИЧИЋ, рођен у Дебељи (Стари

Влах), 1906 – Миломир МАЛИЋ, рођен у Мочиоцима, и његов сродник Иван МАЛИЋ. 1908 – Ђорђе ВЕЛИМИРОВИЋ, рођен у Лопашу (Драгачево), и Танасије ЖИВКОВИЋ, рођен у Мочиоцима, 1909 – Добривоје АЛЕКСИЋ, рођен у Ојковици (Стари Влах), 1910 – Сава ПОТЕЖИЦА, рођен у Кошевини код Пријепоља, и Миле БОРИСАВЉЕВИЋ, рођен у Буковику (Нова Варош), 1913 – Добривоје РУЖИЋ, рођен у Негришорима (Драгачево), 1915 – Милорад БОРОВЊАК, рођен у Ријци (Босна), Миливоје РАДОВАНОВИЋ, рођен у Гучи (досељени су ови Радовановићи у чачанску Придворицу, одакле су прешли у Лозницу, а затим у Чачак, где их и данас има), Чедомир ДУЊИЋ, рођен у Радијевићима (Стари Влах), Милутин КРСМАНОВИЋ, рођен у Соколовићима (Босна), Милош ЧАПИЋ, рођен у Кусачи (Босна), Милева МАРЈАНОВИЋ (стара месец дана), рођена у Новој Вароши, Милош ТОШИЋ, рођен у Жљебову, Мирко НОВОСЕЛАЦ (62) и Мијат НОВОСЕЛАЦ (3) из Кошутце у Босни, Душан МАРИЋ из Кошутце у Босни, Лазар СТАНИШИЋ, рођен у месту Сијерци, Милош ОБРАДОВИЋ, рођен у драгачевским Ртима, Мина ПОТЕЖИЦА, рођен у Некрушеву, Станислав ЂИРОВИЋ, рођен у Моравичком Старом Влаху (можда у Коритнику), 1918 – Вујо ДАНГУБИЋ (5), рођен у Резеви, 1919 – Милосав ЂОКИЋ (42), рођен у Тубићима у ужичком крају, 1920 – Милош СТАНИШИЋ, рођен у Атеници (Чачак), и Жарко ВАСОВИЋ (12), рођен у Грабу (Драгачево), 1922 – Јован АЛЕКСИЋ (32), рођен у Јасикову (?), и Милорад ПЕЈЧИНОВИЋ (стар годину дана), рођен у Атеници, 1924 – Добросав ПАУНОВИЋ (37), рођен у Васиљевићима (Моравички Стари Влах), 1925 – Василије ЈАНКОВИЋ (60), рођен у Котражи (Драгачево), Андрија СТАНИШИЋ (рођен у Црној Гори), и Вујица МАТИЈЕВИЋ (69), рођен у Вировима (Нова Варош), 1926 – Милутин ВЕЛИЧКОВИЋ (14), рођен у Бијелом Пољу, 1928 – Милоје ЂОКИЋ (59), рођен у Косовици (Моравички Стари Влах), и Јаглика ТАНАСКОВИЋ (65), рођена у Чедову (Стари Влах), 1929 – Никола ТОМАШЕВИЋ (44), рођен у Гучи. Још раније неки други: Милепо МИЈАИЛОВИЋ (30) рођен у Шаренику, 1890 – Миливоје КАПЛАН (9), рођен у Божетићима, и Митар КУРЋУБА (36), рођен у Брезови (Моравички Стари Влах).⁵⁰

У неким од ових људи, посебно умрлим од 1915. до 1920. године можда се могу препознати избеглице из Босне и Херцеговине.

Документа из XIX века „знају” и за неке друге родове у Лозници.

У тевтер чибук за 1822. годину, поред других, унесени су: Илија СТАНИЋ, Симеон АНДРИЋ, Јован НИКШИЋ, Јован ПАВЛОВИЋ,

Василије ВАСИЋ, Симеон БРДИЋ и Сава ПЕРИЋ, а ту су и: Јован БИОРАЦ, Јован ПОПОВИЋ (вероватно ПАЛАЛИЋ). Ђоко ВИЛИПОВИЋ, Симо ПАИЋ (ако није Палић), Тошо АНДРИЋ (вероватно предак ТОШОВИЋА), Васиљ ТОДОРОВИЋ и Петар ОСЕЋИЈА.³⁷ Године 1832. помињу се, поред осталих: Неда НИКШИЋ, Павле ЧВОРОВИЋ (предак Милорадовића), Риста БРДИЋ, Симеон СТАРЧЕВИЋ, Живан ТОПАЛ, Аксентије БЕЖАНАЦ, Василије ЈОВАНИЋ, Аврам и Божо МИЋИЋ, Павле БИОРАЦ, Спира ПАВЛОВИЋ, Милован ВАСОВИЋ, Петар АСЕЋИЈА (треба Осећија), Ђока и Никола ФИЛИПОВИЋ и Лазар РАДУЛОВИЋ. Поред осталих, 1832. пописани су: РУЖИЧИЋИ, РУЖИЋИ, АКДЕНТИЈЕВИЋИ, ВАСОВИЋИ, АВРАМОВИЋИ, ЧВОРОВИЋИ и ТОМОВИЋИ.³⁸ Једном од Васовића споменик се налази код манастира Свете Тројице на Овчару: „Овде почива Никола ВАСОВИЋ жител села Лознице поживи 40 год. и умре 1 марта мца 1849 г. и овде приложи манастиру Св. Тројици едан виноград и сва своја добра која су му важила око сто дуката за свој вечити сп(омен)“.³⁹

Неки родови су се у целини одселили. ДАШИЋИ су били пореклом из села Богути код Сјенице, а одселили су се у Чачак, Београд и Кулиновце (Чачак). ПЕТРОВИЋИ, доселци из драгачевске Марковице, засновали су четири домаћинства у Чачку. РАДОВАНОВИЋИ су сви у Чачку, као и ДАБОВИЋИ, дошљаци из старовлашке Пресеке.⁴⁰

Више родова не сматра се Лозничанима због тога што је део њиховог села, у коме живе, ушао у атар града Чачка.

НАПОМЕНЕ

1. Рацко Симовић, Хроника Лознице, рукопис у Међуопштинском историјском архиву у Чачку (у даљем тексту: МИАЧ).

2. На овај податак скренуо нам је пажњу др Андрија Веселиновић, универзитетски професор из Београда.

3. „Турски катастарски пописи неких подручја западне Србије, XV и XIV век“, I – III, приредио Ахмед С. Аличић, Чачак, 1984/85.

4. Исто.

5. Као под 1.

6. Као под 1; казивања данашњих Драгићевића и Лазовића аутору овог рада.

7. „Кнежевска канцеларија, нахија пожешка 1815–1839“, приредио Данило Вуловић, Београд, 1953. – У комплетирању података о овом и другим родовима велику помоћ пружили су нам мештани: Жарко Драгићевић, његова супруга Даришка, Михаило Драгићевић – Чедовац и Љубица Ивановић.

8. Архив Србије, Министарство финансија, збирка тевтера, инв. бр. 269; на овај податак аутору је скренуо пажњу Радош Ж. Манарски, виши архивист у МИАЧ.

9. Исто.

10. МИАЧ, Начелство округа чачанског, Ф. И, 20 (69).

11. Као под 8.

12. МИАЧ, протоколи умрлих.
13. Исто.
14. Исто.
15. Исто.
16. Исто.
17. Исто.
18. Казивања Богосава Грујовића, правника из Чачка.
19. Као под 12.
20. Исто.
21. Исто.
22. Исто.
23. Исто.
24. Исто.
25. Исто.
26. Исто.
27. Исто.
28. Исто.
29. Исто.
30. Исто.
31. Исто.
32. Исто.
33. Исто.
34. Исто.
35. у комплетирању ових података посебну помоћ пружио је аутору Љубомир Марковић, професор и књижевник из Лознице.
36. Као под 12.
37. Као под 8.
38. Разна документа у МИАЧ.
39. Епитаф је аутору овог рада уступио Драгомир Пантелић, аутор књиге „Камена хроника Дучаловића” (Чачак, 1995.).
40. Казивања Стевана Радовановића, пензионера из Чачка.

POPULATION DE LOZNITZA

En ayant recours aux documents historiques disponibles, aux archives de familles, aux registres des naissances, des baptêmes, des mariages et des décès, ainsi qu'aux dires des habitants de Loznitza, l'auteur éclaire l'origine de tous les clans de ce village. Dans son introduction, l'auteur résume les informations sur ce village qui fut mentionné pour la première fois vers 1282 dans une charte du roi Miloutine, par laquelle ce souverain confirmait au monastère de Chilandar, au début de son règne, les donations que ses prédécesseurs, son grand-père et son père, avaient faites à ce monastère. Il fut mentionné également dans une charte contrefaite de ce même roi, où sont reproduites les parties essentielles du texte d'une charte perdue, datant des années 1303/1304. D'autre part, le village de Loznitza figurait sur les registres du cadastre, établis par les autorités turques aux XV^e et XVI^e siècles /pendant un certain temps les registres distinguaient la Haute Loznitza et la Basse Loznitza/.

La population actuelle de ce village de la région de Tchatchak est composée, tout entière, d'immigrés. Les clans les plus anciens y avaient fondé leurs foyers vers la fin du XVIII^e siècle. Une partie de Loznitza est devenue un des quartiers de la ville de Tchatchak, par ailleurs, aux abords de la région de Tchatchak, l'immigration de la population provenant du Stari Vlah et du Dragatchévo, a été intense après la Seconde guerre mondiale, en particulier à partir de 1950, et elle n'a pas cessé depuis.

Radovan M. Marinković